

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
1545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 4, 1984

Nr. 175

LKB Kronika Nr. 62

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Kamera, kurioje G. Navickaitė teko atlikti bausmę, buvo nedidelė, be jokios ventilacijos. Dienos šviesa į kamerą nepatekdavo. Virš durų buvo diena naktį spiginanti elektros lemputė. Toje pačioje kameroje įrengtas tualetas. Kameroje neįmanoma karštas vanduo. Vienoje kameroje kartu su ja sėdėjo tai dvi, tai trys moterys kriminalistės, kurios ištiesai toje pačioje kameroje rūkė. Dienos bėgyje Navickaitės į darbą beveik nevedavo, todėl būdavo priversta sėdėti neįdėtingoje kameroje. Nei pasikloti, nei užsikloti nieko nedavė. Miegoti teko ant plikų, tvaiiko prisigėrusių grindų arba pasitiesus savo palta. Vakaris ir rytai reikėdavo valyti kabinetus. Kelis kartus milicijos pareigūnai bandė pašiepti G. Navickaitę, sakdami: „Čia tau ne bažnyčia plauti“, ne kartą ir atėję į kamerą tyčiojosi, o sekmdienį, Sumos metu, jai buvo liepta valyti kabinėtų langus.

Vasario 23 d., pasibaigus arešto laikui, tardytojas įspėjo G. Navickaitę, kad jei dar kartą neatrakis milicininkams durų, bus nubausa keliems metams kalėjimo.

1984 m. vasario 24 d. G. Navickaitė gavo sekancio turinio raštą:

„Jūs pareiškėte raštą Kapsuko tarprajoniam prokurorui dėl Kapsuko m. raj. VRS darbuotojų neteisėtų veiksmų pranešame.

Kapsuko m. raj. VRS darbuotojams kelti baudžiamąją bylą atsakyta, nesant jų veiksmuose nusikaltimo sudėties.

Kapsuko tarprajoninio prokuroro pavad. I kl. teisininkas R. Januška.

Silalė. 1982 m. vasarą mirė Silalės raj. Švietimo skyriaus vedėjo Lileikio tėvas. Kadangi velionis buvo tikintis, pagal jo valią, jį palaidojo katalikiškai. Visose religinėse apeigose dalyvavo ir velionio sūnus, švietimo skyriaus vedėjas Lileikis. Už šį „grubų nusikaltimą“ jis buvo atleistas iš švietimo skyriaus pareigų. Vėliau buvo tardomi ir tie rajono mokyklų direktoriai, kurie į laidotuves velionio pagerbimui atnešė vainikus ar nešė karstą.

Kaunas. 1983 m. Kauno 26-asis vid. mokyklos direktorius Janciauskas buvo pakviestas į vienas vestuves piršliu. Bažnyčioje, kur buvo teikiamas Santuokos sakramentas, dalyvavo ir piršlys. Už šį „nusikaltimą“ direktorius Janciauskas neteko direktoriaus posto. Į darbo knygutę įrašė: „Atleistas iš darbo už amoralių elgesį“.

Labūnava (Kėdainių raj.). 1983 m. lapkričio mėnesį i Labūnavos parapijos kleboniją prisistatė šios apylinkės pirmininkas Žukauskas ir pareikalavo bažnyčios raktų. Tą dieną klebono kun. Stepono Pilkos nebuvo namuose. Einanti varpininkės pareigas senutė, paėmusi raktus, įleido pirmininką į bažnyčią. Varpininkės nustebinui apylinkės pirmininkas Žukauskas priėjo prie skelbimų lentos ir, nuplėšęs kun. Alf. Svarinsko nuotrauką su trumpu gyvenimo aprašymu, išėjo iš bažnyčios.

(Bus daugiau)

Menka sovietų užsienio prekyba

Washingtonas. — Pablogėję Rytų-Vakarų santykiai nemažai atsiliepė i Sovietų Sąjungos prekybos su užsienio planus. Kremliaus vadai buvo pasirodę užpilti Europos valstybes savo gaminiams. Prekybos atstovybės geromis sąlygomis piršo savo Minske gaminamus traktorių, Volgos pakrantėse Togliatti mieste statomus automobilius, tačiau dėl įvairių priežasčių ši prekyba neišvystė. Daug lengviau buvo parduoti natūralias dujas, naftą, akmens anglį ir Sibire iškasamą auksą. Apie 70 nuoš. sovietų užsienio prekybos ir toliau vyksta su sovietinio bloko valstybėmis, tik 30 nuoš. su Vakarais.

Oficialūs sovietų valdžios raportai džiaugiasi padidėjusia prekyba. Pernai prekių eksportuota už 91,7 bil. dol. Sovietai turėjo perteklių net 11,2 bil. dol. Vakarų šalis daugiausia perka sovietų energijos produktus: naftą, akmens anglį, dujas. Naftos kainoms pasaulyje nukritus ir šios prekės atpigėjo. Iš užsienio prekybos sovietai gauna mažai stipriosios valiutos, nors prekyba vyksta su 144 valstybėmis.

Po Afganistano invazijos Amerika paskelbė kai kurioms prekėms sankcijas. Jei

1979 m. abipusė prekyba buvo pasiekusi 4 bil. dol., tai pernai ji nukrito iki 2,3 bil. šiemet per pirmuosius keturis mėnesius Amerika pirko sovietų prekių už 175 mil. dol. Amerika perka kai kurių metalų, perka brangiųjų žvėrelių kailiukų, vodikos ir trašoms reikalingų žaliavų.

Didžiausią prekybą sovietai veda su Rytų Vokietija, kuriai pardavė prekių už 9,2 bil. dol., o iš jos pirko už 8,9 bil. dol. Iš šios prekybos su satelitais sovietai ir gauna didžiausią savo pertekliaus dalį. Tik Suomija yra daugiau pardavusi Maskvai, negu iš jos pirkusi. Vengrijos prekyboje pasiekimas prekėmis su sovietais beveik lygus. Vengrai tiek pat parduoda, kiek perka iš sovietų.

Sovietų automobiliai Lada-Zigulis pradžioje turėjo gan daug žadantį debiutą. Vakarų Vokietija pirko 1976 m. 12,000 mašinų. Paaiškėjo, kad savininkams sunku gauti dalių. Techninis aptarnavimas buvo menkas. Užsienio, ypač japonų automobiliai, sudarė Ziguliumi didelę konkurenciją. Dabar V. Vokietija per metus perka apie 9,000 mašinų, kas sudaro 0,4 nuošimčius visų parduodamų automobilių. Prancūzijoje per metus

Žemės orbitoje sėkmingai skrieja erdvėlaivis „Discovery“. Jo įguloje vėl yra moteris. Priekyje, kairėje: Steven Hawley ir skridimo vadas

Hery Hartsfield. Užpakaly, kairėje, pusiau pasislėpusi astronautė Judith Resnik, Michael Coats, Charles Walker ir Richard Mullane.

Čekų jaunimo laiškas Husakui

Viena. — Austrijos žinių agentūra „Kath-Press“ paskelbė Čekoslovakijos jaunimo laišką, skirtą valstybės prezidentui Gustav Husak, kuriame jaunieji Čekoslovakai reikalauja, kad šalyje liautųsi tikinčių piliečių diskriminacija ir persekiojimai. Laiške, kuriame dėl suprantamų priežasčių nėra atskirų asmenų parašų, taip rašoma:

„Su dideliu susirūpinimu sekame pastarųjų dešimtmečių tarpautinių sutarčių ar tai būtų Jungtinių Tautų Organizacijos Charta ar Helsinkio susitarimai — pažeidimus? Jūs taip pat labai gerai pažįstate Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos konstituciją bei žmogaus teises ir religinę laisvę liečiančias jos straipsnius. Tie straipsniai yra pažeidžiami jūsų aktyve. Jūs daugelis yra jai atkreipę jūsų dėmesį. Šį kartą jūsų dėmesį jai iš naujo nori atkreipti Čekoslovakijos jaunimas.

Jūs sakote esąs Marksizmo-Leninizmo šalininkas. Leiskite tad pacituoti tai, ką Leninas sako apie „Socializmą ir religiją“. Štai Lenino žodžiai: „Valstybė neturi kištis į religinius reikalus. Religinės institucijos neturi būti susijamos su valstybės galia...“

Iš kur pas mus atsiranda įsakymai, pagal kuriuos tikintieji turėtų visiškai išnykti, nors tai yra priešinga tarptautinėm sutartim, priešinga mūsų įstatymam, o taip pat priešinga visų kultūrinių parduodama 56,000 įvairių gamintųjų traktorių. Nors sovietų traktoriai pigesni, jų parduota 715. Sunku juos sugedusius pataisyti, nelengva rasti reikiamų dalių.

Sovietų automobiliai gerai eina Prancūzijoje ir Britanijoje, nes naują keturių durų mašiną galima pirkti už 3,900 dol. Tai panaši kaina, kaip vartotų Vakaruose gaminamų automobilių. Sovietų pramonės gaminiai Vakarų nesterbina. Perkamos daugiau žaliavos.

Kuba sutinka priimti kalinius

Washingtonas. — „Washington Times“ paskelbė, kad JAV vyriausybė toliau veda derybas su Kuba dėl pasikeitimo kaliniais. Amerikon Castro yra atsietęs 2,700 vadinamų „marielitos“, įvairių kriminalistų ir bepročių. Kuboje kalėjimuose sėdi apie 30,000 politinių kalinių. Patikimais šaltiniais, Kubos vyriausybė sutikusi priimti atgal „marielitos“, jei Amerika pasiūlys Kubai nepatikimus politinius kalinius. Fidelis Castro nusprendęs, kad prezidentas Reaganas vėl laimės rinkimus ir nutaręs susitarti dėl kalinių, siekiant geresnių santykių su JAV, rašo laikraštis.

Maskva giriasi naujais rekordais

Maskva. — Sovietų Sąjungos olimpinio komiteto pirmininkas Marat Gramov, pasibaigus „Družba-84“ žaidynėms, pasigyrė, kad socialistinių šalių sportininkai daug geresni už tuos, kurie dalyvavo Los Angeles žaidynėse. Nors Maskvos žaidynėse nebuvo siekiama konkuruoti su Los Angeles Olimpiada, pasakė Gramov, Maskvoje buvo sumušta 18 pasaulio rekordų, o Los Angeles — tik 11. Olimpinis rekordų Maskvoje sumušta 47, o Los Angeles — 45.

Korespondentų klausiamas, ar Sovietų Sąjunga dalyvaus 1988 m. Olimpiadoje Pietų Korėjoje, Gramov atsakė: „Spėlioti.“

— Prezidentas Reaganas rugpjūčio 30 d. aplankė Goddard Erdvės centrą, kur mokslininkams ir inžinieriams pažadėjo remti technologijos pažangą, skatininti investavimus ir iniciatyvas. Jo vyriausybė rūpinsis ne didesniais mokesčiais, bet aukštesne technika, pasakė prezidentas.

— Aviacijos vadovybė paskelbė, kad bandomajame B-1 bombonešio skridime buvo bandoma lėktuvo greitis ir jo valdymas, skrendant pamažu, lėtai. Žuvo patyręs lėktuvų bandytojas Tommie Benefield, Rockwell International lėktuvų specialistas. Išsigelbėjo majoras R. Reynolds ir kpt. Otto Wasniczek.

Studija: Pabaltijo disidentizmas

Neseniai Amerikoje Rand korporacija išleido Aleksandro Aleksiejevo studiją pavadinimą „Dissent and Nationalism in the Soviet Baltic“ (Disidentizmas ir Nacionalizmas Sovietiniame Pabaltyje). Jos autorius, iš Bulgarijos kilęs Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos ekspertas, yra nemažai rašęs ir skaitęs paskaitų Pabaltijo klausimu.

Savo studijoje Aleksiejevas nagrinėja disidentizmo ir nacionalizmo raidą Pabaltyje tarp 1970 ir 1983 metų. Trumpai apžvelgęs Pabaltijo tautų praeitį, jis pabrėžia jų, ypač Lietuvos, unikalias istorines, kultūrinės ir politines tradicijas, kurias jas išskiria iš kitų daugiautės sovietinės valstybės respublikų. Jo manymu, pabaltiečių nepasitenkinimą ir jų nepalankumą sovietinei sistemai skatina tokie trys sovietinės politikos požūriai:

Pirma: Kadangi sovietinės kontrolės mechanizmas siekia

užtikrinti centro kontrolę vietinių respublikų sąskaiton, daugelis pabaltiečių laiko, kad sovietinė sistema yra rusų dominuojama ir kolonijinio pobūdžio.

Antra: Reliatyvi ūkinė stagnacija ir maisto trūkumai, kokių šioje teritorijoje anksčiau nėra buvę, sutvirtina pabaltiečių įtarimą, jog didelė dalimi Maskvos kontrolė besiremianti ekonominė sistema juos išnaudoja.

Trečia: Ypač Latvijoje ir Estijoje dramatiškai pablogėjo demografinė padėtis — didėja rusų ir apskritai slavų skaičius vietinių tautų naudai. Drauge vyksta agresyvus rusinimas. Visa tai įtikino daugelį pabaltiečių, kad tarybinis režimas vykdo nutautinimo politiką.

Aleksiejevas rašo, kad pastarojo dešimtmečio bėgyje vis labiau intensyvėjantis pabaltiečių disidentizmas yra skirtingas nuo disidentizmo Rusijoje. Kadangi pabaltiečiai rezistentai pirmoje eilėje kovoja už savo tautų teises, juos remia platus jų tautų sluoksniai, ir todėl pabaltiečių disidentizmas gali tapti masiniu sąjūdžiu. Pasak autoriaus, kova už religines teises Lietuvoje jau išėjo iš paprastų „disidentizmo“ rėmų ir išsivystė į masinę opoziciną sąjūdį.

Studijoje nurodoma, kad Pabaltyje randame tirščiausią organizuoto disidentizmo ir savilaidos telkinį visoje Sovietų Sąjungoje. Nors pabaltiečių disidentizmas turi stiprų nacionalistinį atspalvį, jis nėra nei savijie uždaras, nei šovinistinis. Visai natūraliai ir veiksmingai bendradarbiaujama su kitų tautų disidentais, ypač pabaltiečiai tarpusavy. Todėl Pabaltijo disidentizmas panašesnis i Rytų Europos, negu, pavyzdžiui, i Rusijos žmogaus teisių sąjūdį. Antra vertus, Pabaltijo disidentai veikia griežtai apribotomis sąlygomis ir todėl jiems sunkiai įmanoma suorganizuoti „Solidarumo“ pobūdžio iššūkių režimui.

Sovietinis režimas Pabaltyje turi platų politinį ir sauguminį kontrolės tinklą, įskaitant KGB, vidines saugumo pajėgas ir kariuomenės dalinius; atėjus reikalui, Maskva nedvejos panaudoti juos net ir brutaliausiu būdu.

Autorius užsimena ir apie Pabaltijo reikšmę bendroje Europos karinėje grupuotėje. Pabaltijo karinė apygarda yra sovietinio Baltijos laivyno bazė ir turi gyvybinės reikšmės kaip placdarmas bet kokiai sovietinei akcijai prieš NATO pajėgas. Susidarius tokiai krizei, Pabaltyje gali kilti neramumai, daug pabaltiečių gali atvirai pareikšti savo neloyalumą sovietinei santvarkai. Autorius mano, kad pabaltiečių atsarginiai gali pasirodyti nepatikimi.

(Elta)

KALENDORIUS

Rugsėjo 4 d.: Marinas, Rozalija, Rimantas, Germanas.
Rugsėjo 5 d.: Laurencijus, Abdulija, Erdenis, Dinga.

ORAS

Saulė teka 6:16, leidžiasi 7:25.
Saulėta, temperatūra dieną 80 L, naktį 65 L.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

ATMINTIES NETEKIMO REIKALAI

Liaukimės vien dejavę dėl atminties pasilpimo — kiekvienas pradėkime ją stiprinti tikromis priemonėmis.

Mediciniškas raginimas

Baisus dalykas vyrui nutinka, kai jis staiga pamiršta savo žmonos vardą. Ne geriau yra ir žmonai, kai ji praleidžia laiką, nenuėjus sutartu laiku pas gydytoją. Vis tai atminties pasilpimo reiškiniai, pensininko dienų sulaukus.

Koks nuostabus dalykas yra toji žmogaus atmintis. Tai tokia paslaptis, kurios niekas nežino, nežino, kas galvoje vyksta chemiškai, elektriškai ar dar kitaip kaip, kada žmogus atsimeną. Tai tikras stebuklas kiekvieno iš mūsų gyvenamas.

Alkoholis atima atmintį

Rusijoje nuo seno stiprus alkoholiškai nuostabov atminties. Maskvoje gyvenęs gydytojas Nicola Korsakoff (1854-1900) susekė, kad alkoholis panaikina kūne thianiną (vitaminą B-1). Dėlto tokie gėrikai susilaukia ketveriopos negerovės: 1. Pranyksta atmintis dabartiniams ir iki 2 metų įvykiams. 2. Ligonis pradeda išsigalvoti nebučius istorijas (confabulation). Pats tapęs lytiškai nusilpusiu, ima kaltinti žmoną, esą, ji turinti intymių reikalų su svetimais vyrais. 3. Atsiranda nepama tuotai gera nuotaika (euforia). 4. Pranyksta normaliai pas žmogų esąs greitas reaguojimas (spontaneity).

Aišku, kad, norėdami užlaikyti turimą atmintį, turime vengti svaigalų bet kokia forma. Dar to negana — turime visi gerai mišrių maistų maitintis. Ypač maisto gausiu vitamino B rūšies maistu turime savo kūną stiprinti. Vitamino B yra daugelis rūšių. Vitamino B-1 ir kitų B vitamino rūšių gausiai yra šiame maiste: kviečiuose — jų stambiai maltuose miltuose (su selenomis), mielėse, pilnų grūdų kitokių javų miltuose — jų duonoje, rėšutuose (įvairių rūšių), kiaušinių tryniuose, jautienoje, kiaušienoje, veršienoje, kalakutienoje, žuvyje, malasoje, rudoose ryžiuose, burokėliuose, bulvėse ir žalių lapų daržovėse (visų lietuvių pamėgtuose kopūstuose, salotose, burokėliuose...), ankštiniuose javuose — daržovėse: žirniuose, pupose, pupelėse, piene...

Suprantama, kad reikia pasirinkti sklerozę neskančiančias vitamino B gausias maisto medžiagas. Tokių trynių, raudonos mėsos (kiaulienos, veršienos, jautienos...) turime vengti. Taip pat baltos duonos ir tokių ryžių nė vienas dabar neturėtume naudoti.

Mielės, kaip papildoma maistinė medžiaga, turi būti naudojamos po devynis gramus poroje. Yra vaistinėse po pusę gramo mielių (Brewer's yeast) tabletės; jų aštuoniolika reikia sunaudoti, jei norime iš mielių naudoti — pakankamai vitamino B įvairių rūšių, įskaitant ir B-1, kūnui suteikti. Galima vaistinėse mielių gauti kruopų pavidale — jų du valgomus šaukštus poroje naudoti. Taip pat šviežių, kepimui naudojamų, mielių gabalėlių didesni galima su maistu ar gerimu poroje kūnui suteikti.

Blogiausia kas su tais pensininkais lietuviais nutinka

Blogiausia su tais tokiais ligoniais, kad jie, porą savaitę arti normos pasimaitinę bei mielių keletą kartų nusipirkę, viską meta šalin ir beveik į seną svaigalų bei menkos mitybos pelkę breną, aiškindamiesi, kad jiems niekas nepada, jų atmintis negerėja. Per metų metus savo galvoje turimą kompiuterį tokie menku maistu ir svaigalais gadinė, nori negalimo dalyko — staigaus ju susitvarkymo. Čia ir pasitvirtina tiesa, kad daug pašautų, mažą išrinktų.

Tai likimas tokių žmonių, kurie yra neklauzados. Bet jie mūsų broliai ir todėl juos reikia mylėti ir visomis turimomis jėgomis bei išgalėmis reikia jiems padėti. Nors jie mus, juos gelbstinčius, ir niekintų, vis vien eikime jiems talkon, nes jie nežino ką darą taip nedėkingai besielgdami.

Taip mums elgiantis didesnis skaičius jų palengva išbrisis iš svaigalų liūno ir įsigys galima kiekį sveikesnio — malonesnio ir su geresne atmintimi gyvenimo.

Enzymų trūkumas menkina atmintį

Ne vien alkoholis bet ir enzymų (celių variklių) trūkumas menkina atmintį. Gydytojas, vokiečių neurologas, Alois Alzheimer (1864-1915) aprašė atminties ir orientavimosi netekimą, vadinamą Alzheimerio liga. Niekas iki dabar tikrai nežino, kodėl ji atsiranda ir niekas nežino tikro jos gydymo.

Paskutiniiais laikais susekta, kad tokie ligoniai (jų 80-90 nuošimčių) neturi celių variklio (enzymo), kurio įtakoje kūnas gamina labai svarbią atmintinai medžiagą — Acetylcholiną. Tai junginys acto rūgšties ir cholino. Ta medžiaga perduoda pojūčius iš nervo nervui ir smegenims.

Žmogaus smegenyse yra dešimt milijonų (10,000,000,000) nervinių celių (neuronų). Vienas neuronas jungiasi su dešimtimi tūkstančių (10,000) kitų neuronų. Tai bent kompiuteris yra tos žmogaus smegenys. Tai tikras Kūrėjo stebuklas. Žmogaus sugalvoti kompiuteriai, kaip sudėtingi jie bebūtų, yra tik dulkelės dalis, palyginus su galvoje turimu kompiuteriu.

Už tai, tu žmogau, elkis labai švelniai su savo kaukolė bei turima stebuklinga mašina. Kitaip tu ją sugadinai ir dėl to įvairiopa nukentėsi.

Dabar kai kas savo kompiuterio įvairiopa ardytojas tuojau pasakys: jei acetylcholiną tvarko nervinių celių veiklą (ir tuo pačiu atmintį), tai atminties netekusiam žmogui duokime nuryti Acetylcholino tabletes. Deja, ta medžiaga skrandyje sunaikinama, o į smegenis ją suleisti neįmanoma.

Todėl mums lieka tik viena išeitis: nuo pat mažens (žinoma, ir pensininkui neatmetina tiesa) reikia normaliai maitintis. Tada jo kūnas pagamins pakankamai nervų veiklą stiprinančių chemikalų.

Kaip minėta, į acetylcholiną įeina medžiaga cholinai. Pastarasis yra fosforinių riebalų rūšis. O tokių riebalų yra javuose (ir ankštiniuose), ž-

Julija Dikšas (kr.) ir Janina Cukuriėnė klausosi sveikatos patarimų Sodybos pažmonyje. Nuotr. M. Nagio

Ona ir Mykolas Marcinkai seka kultūrinę programą Sodybos pažmonyje. Nuotr. M. Nagio

mės riešutuose (peanut), mėsoje ir trynyje, o taip pat mielėse, kviečių daiguose, lecitine, sojos pupelėse ir žuvyje.

Cholinai ne tik palaiko sveiką būklę kepenis ir tulžies pūslę, bet ir riebalinį kiekvieno nervo apsiaustą (myeliną). Iš to suprantama jo naudinga pagalba nervų, įskaitant smegenis veiklai.

Iš tų medžiagų tik trynių ir raudonos mėsos nenaudokime dėl sklerozės pagrausimo pavojaus. Turime pakankamai naudingo minėto maisto, kuriame yra cholinai. Jis įeina į sudėtį acetylcholino, o pastarasis gerins nervinių celių veiklą.

Bet ir čia yra didelis bet: tik tada su maistu gautas cholinai virs į veiklią atmintinai gerinti acetylcholiną, kai bus veikiamas celių variklis (enzymas). Toks acetylcholiną gaminantis enzymas gaminasi metalo cinko (zink) įtakoje. Todėl naudokime visi naudingą metalą cinką reikiamame kiekyje.

Cinko nauda protą skaidinant

Nuostabus yra tas metalas cinkas. Jis įeina į sudėtį celių variklių (enzymų). Net žmogaus kūne 64-riose jų rūšyse randamas cinkas. Trūkstant cinko neveikia enzymai, gaminantys acetylcholiną, kurį gerina atmintį, o jų trūkumas menkina smegenų veiklą. Žmogaus kūne cinko daugiausia yra kauluose ir baltymuose. Jo didelis kiekis yra vyro prostatoje. Jo trūkstant svarbios kūne vykstančios reakcijos yra susilpninamos, įskaitant atmintį ir vyro vyriškumą.

Kraujuje cukraus turi būti pakankamai

Atminties nusilpimo (Alzheimerio ligos) atveju yra 28 procentais sumažėjęs cukraus (glukozės) kiekis kraujyje. Tada sumenksta ir atmintis, nes normalus kraujyje cukraus kiekis (65-110 mg procentų) yra labai svarbus normaliai smegenų veiklai. Kai yra per mažai cukraus kraujyje, smegenys nedirba kaip reikiant.

Visi nuo dabar pradėkime daug daugiau valgyti javinių (cereals), vaisių ir daržovių. Tiesiog dubenis kasdien sunaudokime įvairių pagal

sezoną čia gaunamų daržovių mišrainių (visokių). Tik jau nelupkime obuolių, kriaušių, kaip dabar daugelis elgiamės, bijodami neva vaško bei kitokio purškalo. Gausiai naudokime su selenomis maistą. Venkime nuo dabar tabako rūkymo, jis užkamina bronchas, o be oro smegenys neveikia kaip reikiant. Taip pat tvarkykimės su visomis kitokiomis turimomis negalėmis, nes smegenų veikla sukrinka kūnui kuo nors negaluoju. Atsimintina, kad girtokliai sugadina kasą (pancreas). Tada mažai gamina kraujuje cukrų tvarkančio hormono, kuris tvarko kraujuje cukraus kiekį.

Sklerozė — smegenų veiklos priešininkė

Kai dėl sklerozės priskretusios kraujagyslės nepristato pakankamai kraujo į smegenis, tada jų veikla sumenksta. Tada ir atmintis pasilpsta. Kova su skleroze turi prasidėti nuo pat žmogaus gimimo. Taip pat niekada nėra vėlu bent kiek pagerinti savo sveikatą. Todėl visi pensininkai turi pradėti keisti savo nesveiko gyvenimo vagą daug sveikesne. Visi turime atgimti mediciniškai iš naujo. Mes turime prisiversti atsakyti nesveiki įpročių valgyje, gėrime, galvoje, ir aplinką reaguojime, nusiteikimui bei veikloje.

Darbavimasis — atminties gerinimas

Visi turime darbuotis pagal pajėgumą. Turime pailsėti reikiama. Turime nurimti —

nesinervinti perdėtai. Turime nesisvaiginti, nerūkyti, gyvulinių riebalų nenaudoti ir apylinkėje turimų vaisių — daržovių dideliais kiekiais kasdien naudoti. Tik taip elgiantis mes galime tikėtis kiek geresnio atminties stiprinimo.

Ypač užsisėdėjimas kiekvienam kenkia. Tik 36 nuošimčiai čionykščių pensininkų mielai toliau dirba, nors visą gyvenimą dirbo. Vieni jų nori daugiau pinigų, kad gyventų kaip iki pensininko dienų gyvenę. Kiti nori toliau dirbti, nors ir pakankamai lėšų turi. Tai jaunų širdžių pensininkai. Tokiems darbas yra daugiau negu atlyginimas — jiems jis yra vaistas nuo kūno ir jausmų (emocijų) negerovių. Mat, darbas yra pakata, naudingumo jausmas, džiaugsmas ko nors pasiekus, naujų pažinčių įsigijimas. O tai labai naudinga smegenų veiklai — atminties pagerinimui.

Aluminis kūne yra atminties žudikas

Minėtoje Alzheimerio ligoje yra padidintas kiekis aluminio kūne. Pomirtinis tokių ligonių smegenų tyrimas susekė aluminio gumulus tarp nervinių ataugų susivijusius. Todėl visi venkime aluminio. Jo yra vadinamame Buffered aspirin, prieš viduriavimą vaistuose (paprastas viduriavimas savaime per porą dienų sustoja, todėl jokių vaistų nenaudokime, tik gulėjime, ant vidurių šiltą kompresą dėkime ir arbata ramunėlių bei Lipton gerkime su dulke druskos stiklineje — tik po paros pradėkime Soda crackers su arbata valgyti, ryžių sriubą naudoti). Dar aluminio yra supiaustytiame ir j celfonai įvynotame sūryje. Pancake mixes, saldytoje tešloje, kai kuriuose be mielių kylančiuose miltuose — jų tešloje. Reikia nevirti aluminio puoduose nieko rūgštaus, sūraus, ar šarminio. Dar vanduo gali jo turėti pergausiai, todėl naudokime vaisių — daržovių sunkas gerimui.

Visi atsiminkime, kad pakankamas kiekis kūne cinko, magnio ir mangano šalina aluminį lauk iš kūno. Cinko gausiai yra mielėse, kviečių daiguose, saulėgrąžų sėklose, žalių lapų daržovėse, kvietiniuose javiniuose, kiaušinyje ir austrėse. Magnio yra: sojos pupelėse, žaliuose kviečių daiguose, šviežiose žalių lapų daržovėse, obuoliuose, rudoose ryžiuose, persikuose (peaches) ir migdoluose (almond). Mangano yra pilnų grūdų javiniuose, kviečių daiguose, špinatuose, graifruktuose ir apelsinuose bei jų sunkose ir žalių lapų daržovėse — kopūstuose, salotose...

Išvada. Išmintingam pakaks tų žinių atminties gerinimui. O kitokį — karšto lenta pajęs ištiesinti.

Pasiskaityti. Psychologist Daniel Lavinson: Seasons of Man's Life.

Mes visi skundžiamės, kad nėra laiko, o elgiamės taip, lyg jo turėtume begales. Seneca

Union Pier lietuviai savo subuvime prie gražiai paruoštų stalų ir lietuviško valgio.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. * Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūta. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIU LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIU LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

Dr. Peter T. Brazio ofis perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidurių ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-4-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterių ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJOS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIU LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

e132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olymptic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Firm., antr., ketv. ir penkt.

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4-6:30; antr. 12-4-6:30; penkt. 10-12, 1-4-6:30

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
e132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

TEL 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIU LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
"Kalba lietuviškai"
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškauskio ofis perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidurių ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St., Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIZINAS
Specialybė — Vidurių ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

VIENA DIENA

Iš mokytojų ir jaunimo studijų savaitės (8)

JUOZAS MASILIONIS

Mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje 17 asmenų skaitė po vieną paskaitą, taigi iš viso 17. Buvo ir „neoficialių“ — neprivalomų paskaitų. Jos buvo skirtos tiems, kurie tuo klausimu domėjosi, pietų pertraukos metu: J. Kojelio pranešimas apie Baltų lygą ir dvi A. Bagdono paskaitos (mat po jo paskaitos apie S. Daukantą klausytojai labai plojo, tai jis apsisprendė ir atsargines paskaitas norintiems išdėstyti). Trys paskaitininkai, nors buvo iš anksto pasizadėję, dėl įvairių priežasčių neatvyko.

O kaip atrodė viena diena? Kėlė mus aštrus sirenos kaukimas 7 val. ryto. Astrus! Tai ne varpo skambėjimas. Varpas tebėra, bet kabo tik ant vienos „kojos“, laukdamas, kada kas jį pajudins, kad galėtų išsivaduoti iš papuvusio medžio kamieno ir kristi kam nors ant galvos. Sirena šaukė ir į kitus dienos darbo punktus. Sirenai kaulišką įsakymą stovyklos komendantas Br. Keturakis. Jis 7:15 pravedavo norintiems rytinę mankštą, lavinant visą, kas tik juda: kojas, rankas, liežuvį.

8 val. šv. Mišios. Turėjome tris kunigus: kapelioną kun. P. Celišius, lietuvių k. mokytoją kun. J. Vaišnį ir svečių kun. P. Daugintį. Jie kasdien pasikeisdami koncebravo, o pamokslus apie Šv. Raštą bei jo supratimą sakė kun. P. Celišius. Pianinu vargavo ir giesmėms vadovavo muz. St. Slizys.

8:40 vėliavų pakėlimas, himnas; vakare, 6:30, vėliavų nuleidimas ir Marija, Marija. Vieniems susispietus valgyklos pastato gale (rytą — nu-garas šildant, vakare — ieškant pavėsio), kitiems išsitiesus išilgai pastato, begiedant atsiradavo du himnai ir dvi giesmės, kol vadovas per jėgą (ne per jėgą, o per gerkle) šiaip taip įpratino „sueiti į vienybę“. Vėliavų pakėlimui ir nuleidimui vadovavo, pasitelkdamas vaikučius, Br. Keturakis. Lietuvos vėliava kilo ir leidosi su klūtimis. Kur nors yra klūtimis, bet niekas nedrįso slyuogti į vėliavos stulpą ir kliūtį atrasti ir pašalinti.

Tuo pat pusryčiai ir pranešimas numeris pirmas.

9:15 dainavimo pamoka, pravedama muz. Stasio Slizio. Dainuoja tie, kurie turi balsą, o neturi balsas tie, kurie tą laiką nutaria pasikirti pasivaikščiojimui. Negeirai, o dainuoti galėtų beveik visi. Ir dar negeirai, kad nepunktualiai susirenka.

10 ir 11 val. rytinės paskaitos, 12 val. kun. J. Vaišnio lietuvių kalbos pamoka. Ji pirmiausia skiriama jaunimui, bet nemažai dalyvavo ir vyresniųjų.

1 val. sirena sustaugia, ir niekas nebesulaikys salėje klausytojų: pietūs ir pranešimas numeris pirmas. Po pietų — laisvalaikis. Kai graži diena, visi traukė į paplūdimį maudytis. Besimaudantys saugojo Arūnas Pemkus. Buvo griežtai draudžiama maudytis kitu laiku ir be priežiūros.

3:30 val. pavakariai: pietas, pyragaitis, vaisiai.

3:45 — 5:30 J. Matulaitienės tautinių šokių pamoka jaunimui, akordeonu grojant N. Pemkutei. Šoko 6 poros. Vyresniesiems — dar vėl poilsio laikas. 5:30 trečioji ir paskutinė dienos paskaita. Tuo pačiu metu buvo J. Masilionio lietuvių k. pamoka (sintaksė) jaunimui. Br. Krokys taip pat mokė lietuvių kalbos 4 pietų Amerikos jaunuolius,

kurį vienas (Valteris) už daromojo posėdžio pabaigoje lietuviškai perskaitė savo autobiografiją.

6:30 vėliavų nuleidimas ir vakarinė. Šeiminkavo čikagietė Ona Norvilienė, todėl valgis buvo labai puikus. Jai talkininkavo Aušra Jasaitytė ir Rasa Šulaitytė.

Ir vėl laisvalaikis, 8:30 val. vakarinės programos, suminiai ir gyvai pravedamos Vilijos Nasvytės iš Clevelando. Sekmadienio vakare susipažinome. Kiekvienam ant nugaros buvo prisegta kortelė su, sakysim, kokio rašytojo pavarde, kitam su veikalo pavadinimu. Turėjo tokie vienas kitą susirasti, apklausinėti, o paskui — papasakoti. Pirmadienio vakare — talentų vakaras su sava kūryba, jaunučių pasirodymu, deklamavimu, dainavimu.

Antradienio vakare visi dalyvavome kazimierinėje puotoje, gerėme midu. Trečiadienio vakare pasirodė Udrių vaikučiai. Jie smuikavo, dainavo, šoko, vaidino. Ketvirtadienio vakaras skirtas tėvynei. Pradėjome salėje, aplankėme mokytojų ir pakelės kryžių, nuleidome vainiką su degančiomis žvakutėmis į ežerą. Einant buvo dažnai sustojama ir daroma patriotinė sąžinės sąskaita. Buvo išdalinai mažyčiai fejerverkai uždegti. Deja, jie įspūdžio nepadarė, kaip padarydavo degančios rankose ir pakelėje žvakutės. Penktadienio vakare laužas už ežero su dainomis, vaidinimais. Stebuklas! Šiemet Dainavoje stovyklavai labai tvirtai, ir kur ir kaip gauti tuos pinigų. Dėlto vėta visiems pagalvoti apie būdus ir priemones tokiai pinigų sumai surinkti. Žinome, kad laisvame pasaulyje įvairiuose kraštuose yra net 18 LB. Daugiausia lietuvių yra JAV, Kanadoje ir Australijoje. Jie ekonomiškai ir savo organizacine struktūra yra pažangiausi, todėl iš ten ir lauktiama pagalba. Šiame reikale uoliausiai turėtų pasirodinti kraštų LB su savo padaliniais bei apylinkėmis, kiekvienai nustatant suren-

karą paprastai prisirenka nemažai ir iš apylinkės lietuvių, jie buvo paprašyti aukoti šia proga Lit. katedrai. A. Rūgytė renkant, buvo gauta apie 100 dol. aukų. Aštuonioliktoji mokytojų ir jaunimo studijų savaitė jau praėityje. Dalyvavo 88 amenys, iš jų 40 mokytojų, 16 jaunuolių (iš jų 4 iš Pietų Amerikos), 10 vaikų, kiti — mokytojų šeimos nariai ir viešnios bei svečiai. Visi jie sudarė vieną gražią, nors ir tik savaitę trukusią, šeimą. Pasigesta nuolatinių stud. savaitės dalyvių — Jadvygos ir Adolfo Kregždžių ir M. ir Juozo Plačų. Jų šeimas aplankė liga, ir jų nedalyvavimas pateisinamas. Jiems buvo pasiūsty sveikinimai.

Kas iš mokytojų nedalyvauja, praktika parodė, neprikviesi ir su pyragu. Štai viena mokykla (tėvų komitetas) parūpino tris stipendijas mokytojams dalyvauti studijų savaitėje, o pasinaudojo tik vienas asmuo. Pasiteiravus, kodėl nepasinaudoja stipendijomis, buvo atsakyta: viena turi šunį ir negali jo palikti, kita negali palikti vyro... Deja, šunims Dainavoje nėra vietos, bet mokytojų antrosiems pusėms ir visai šeimai — pilna. Tai atsiminkim, kai kitais metais išgarsime kvietimus į devynioliktąją mokytojų ir jaunimo studijų savaitę.

Vakarą padėkos žodžiu baigė Švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas. Kadangi paskutinį

Laiškai Draugui

RŪPESTIS SVIETIMO DARBAIS

PLB valdyba, siekdama įtatais numatytų tikslų ir vykdydama pagrindinius uždavinius, susiduria su kai kuriais sunkumais juos pilnai įgyvendinti. Iš Broniaus Nainio straipsnio „PLB valdyba po metų“ liepos 24 d. „Drauge“ matyti, kiek ir kokių pastangų reikia, kad išsivijos lietuvių bei klubai, kur nėra LB apylinkių. Tai yra visų lietuvių pareiga, kad nutaūtėjimas būtų pristabdytas ir ateinančios kartos galėtų tęsti kovą dėl Lietuvos laisvės. Dažnai pasirodo spaudoje ilgos, kruopščiai parašytos korespondencijos, kur aprašoma vardadieniai, gimtadieniai, vedybinės sukaktys ir kitokie privatus paminėjimai su gerais pasivašininimais. Neneigiant socialinio pabendravimo, ar nebūtų geriau ir idomiau girdėti, kiek tokiomis progomis atžymėti būtų parantamas švietimo darbas, kurio rūpinasi ir jam vadovauja LB. Lituanistinai švietimas turėtų susilaukti iš visuomenės daug didesnio dėmesio vi-soje išsivijoje, kol dar nevelu.

J. Navakas

PALAIMINTAS NAIVUMAS

Perskaitėiu K. Barono straipsnį „Olimpiniai žaidimai ir Rytų Vokietija“ („Draugas“, 1984.8.16) ir pagalvoju: „Palaimintas lietuvių spaudos žmonių naivumas“. Jis, pabėgėlis, išgyvenęs komunizmo siaubą Lietuvoje, rašo: „Siandieną galima drąsiai tvirtinti, kad tik pralaimėjimo baimė atbaidė sovietus nuo dalyvavimo olimpiadoje. Jie švilptų į visokias „Ban Soviets“ organizacijas, „mažeikininkus“ bei „drugininkus“... iš anksto žinodami savo laimėjimus“.

Neišgyvenau tiesioginiai rusų teroro Lietuvoje, ir tėvai neišgyveno. Esu trečios kartos Amerikos lietuvis ir tokiu teigimu noriu prieštarauti Baronui: „Del vieno pabėgimo, kurį matytų visas pasaulis, sovietai atsisakytų visų aukso medalių, žinodami iš anksto, kad jų galėtų surinkti daugiausiai“.

Ar pabėgėliai užmiršo, kiek

kamų aukų dydį. Iki šiol gal ir ne visos apylinkės parodė reikiamo aktyvumo. Čia kaip pavyzdį galima paminėti, kad LB St. Peterburgo apylinkė atlieka savo pareigą su kauptu, nes kasmet švietimui surenka aukų apie 1000 dol. rugsėjo vajuos proga. Jei 70 veikiančių LB apylinkių šiame krašte kiekviena vidutiniškai surinktų aukų bent po kelis šimtus dolerių, tuomet PLB švietimo komisija galėtų susilaukti didesnes paramos planų vykdymui numatytose samatos ribose. Bet nežinūnt to L. Fondo dosni parama visada bus reikalinga.

Švietimui aukų rinkimo iniciatyvos ir pastangų turėtų parodyti ir kitos organizacijos bei klubai, kur nėra LB apylinkių. Tai yra visų lietuvių pareiga, kad nutaūtėjimas būtų pristabdytas ir ateinančios kartos galėtų tęsti kovą dėl Lietuvos laisvės. Dažnai pasirodo spaudoje ilgos, kruopščiai parašytos korespondencijos, kur aprašoma vardadieniai, gimtadieniai, vedybinės sukaktys ir kitokie privatus paminėjimai su gerais pasivašininimais. Neneigiant socialinio pabendravimo, ar nebūtų geriau ir idomiau girdėti, kiek tokiomis progomis atžymėti būtų parantamas švietimo darbas, kurio rūpinasi ir jam vadovauja LB. Lituanistinai švietimas turėtų susilaukti iš visuomenės daug didesnio dėmesio vis-soje išsivijoje, kol dar nevelu.

Acū Dievui, amerikiečių žurnalistų tarpe yra nemažas skaičius, kurie supranta tikrąją komunizmo prigimtį ir permato joėjimus. Lietuvių visuomenės politinę sąmonę pasiūbė formuoti „Akiračiai“, kurių redaktorius Henrikas Zemelis, 1961 m. „Dirvoje“ racionaliai samprotavo: „Komunistinėje sistemoje joks politinis ar kultūrinis veiksmas nėra daromas, neturint kokio nors tai sistemai naudingo tikslo. Užtenka tik stebėti jų pastangas tremtinių atžvilgiu. Jos visuomet sieki vieno ir to pačio tikslo — visomis priemonėmis palausti mūsų atsparumą, idant neliktų nė vieno laisvo balso, kalbančio jų nenaudai.“

Jei tikėti kai kuriems spėliojimams, kad lietuviški bimbinkai reikalingi pavado-tojų, tai tie naujų kelių ieškotojai, nori ar nenori, turės užimti jų vietą, jei ir toliau tikės naujoms komunizmo iškaboms“.

Žemelio samprotavimai pasitvirtino: sovietinėje spaudoje „Akiračiai“ yra pralaukiausiai cituojamas Amerikos lietuvių laikraštis ir pats redaktorius pakeltas į „intelektualus“.

Antanas B. Mažeika

Darbas yra 98% genijaus. T. A. Edison

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS

KILIMAI

Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING

Neuži darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai. Plo-mo elektra. Palikite pavarę foną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-380

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654

3206 1/2 W. 95th Street

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plytelės ir alkūvoje

visų rūšių grindis

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprausta.

Primaname MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-9063

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sek-madieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojame iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aidona Daukas.

7150 So. Maplewood Avenue

Chicago, IL 60629

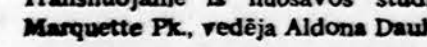
Tel. — 778-1543

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?

PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS

AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE

NUO \$300 IKI \$1,000

CHRYSLER • LeBARON

PLYMOUTH • K CARS

"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER — 847-1515

Kelias į altoriaus garbę

J. VAISNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beati-fikacijos bylos apžvalga. Gene-ralinės Postuliacijos leidinys 1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.

Gaunama DRAUGE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. butas su oro vėsi-mimu pirmame aukšte, Marquette Par-ke. Pečius, šaldytuvas. Skalbiamoji ir džio-v. maš. 325 dol. mėn. gazas įskai-tomas. Skambinti 460-7934.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Drąsūs — Valdymas

Naujų pirkimas — Parduodamas

INCOME TAX

Profesionalai — Vertinimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4209 S. Maplewood — Tel. 294-7480

Taip pat daromi Vertinimai, Giminių

įkvietimai, pildomi Pilietybės prašy-mai ir kitokie blankai.

ISIGYKITE DABAR

JUOZAS NAKUTAVICIUS

su Dana Summers-Strugaite

ir orkestras "LIETUVA"

DAINUOK IR ŠOK

Ateisiu, mergužėlė, ateisiu.

Sapnų piliis. Krinta lapai. My-liu. Kur gimtinė mylima. Pir-mosios gėlės ir kitos dainos.

Kaina su persiuntimu 13 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAJINTA

ASTUNTOJI LAIDA

Suredagavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve

išleido aštuntą laidą šios popula-rios virimo knygos. J. Daužvarde-nė vėl patikslino ir pagražino šią

laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms

šmonoms ar marčioms. Daugelis

apdovanojo kitataučius supažindin-dami juos su lietuvišku maistu ir

virimu. Ši knyga yra sukelusi la-bai daug pasisekimų lietuvių ir li-ta-taučių darbo vietose ir organiza-cijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Kaina su persiuntimu \$5.00

Illinois gyventojai pridėkite dar

DR. W. STOROST

GYDŪNAS

SIEBEN HUNDERT JAHRE

DEUTSCH - LITAUSCHER

BEZIEHUNGS

Vokiečių-Lietuvių Santykiai Per

Septynis Šimtmečius

Knygos pirmoji laida buvo išleista

1932 m. Tilžėje, o 1934 m. visa laida

sunaikinta nacių isakymu. Niekas ne-galėjo geriau nušviesti mūsų brolių

prūsų gyvenimo, kaip jos autorius

Dr. Vydūnas. Tam tikslui yra išleista

antroji knygos laida, kuri privalo būt

paskleista plačiai po pasaulį.

Knygą išleido Akademines Skautis-jos Leidykla-Vydūno Jaunimo Fondas.

(Vokiečių kalboje). Knyga turi 502

psl., daug spalvotų iliustracijų, du

žemėlapius.

Kaina su persiuntimu \$15.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

Isigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKŪNAS - LA GHOONDA - TOSCA

TURANDOT - AIDA - LA JUVE - ANDREA CHENER

CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgarto Simfoninis orkestras

Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiun-timu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Sevilijoje, Ispanijoje dalis „Draugo“ ekskursijos dalyvių. Iš kairės: S. Dziugienė, S. Dziugas, V. Lauraitienė, kun. A. Miciūnas, Kundrotienė, D. Augienė ir Navardauskienė. Nuotr. A. Lauraitis

VASARIO 16 GIMNAZIJA TĖS SAVO DARBĄ BE PERTRAUKOS

Po įvykusio gaisro daug kam gal kyla klausimas, kaip Vasario 16 gimnazija tęs savo darbą. Todėl pranešame, kad gimnazija po vasaros atostogų mokslą pradės, kaip buvo numatyta, rugpjūčio 27 d. Mokiniai į bendrabučius turės sugrįžti arba atvykti rugpjūčio 26 d.

Mergaičių bendrabūtis gaisro nebuvo paliestas, todėl jame jokių pasikeitimų nebus. Berniukai bus apgyvendinti klasių pastate. Mūsų gimnazijos klasės kambariai nedideli — apie 28 kvadratinį metrų, nes mokinių skaičius klasėse nedidelis.

Taigi berniukai nebus apgyvendinti didelėse salėse, o kambariuose, kurie yra panašaus dydžio, kaip buvusio bendrabučio kambariai. Klasių pastate yra dušai, prausyklos, išvietės ir kiekviename kambaryje yra šilto ir šalto vandens. Taigi sanitarijai įrengimai geresni negu buvo pilyje. Per atostogas bus sunėsti baldai, kurių nemažą dalį turėsime pirkti, ir ant langų bus uždėtos užuolaidos. Atvykę mokiniai ras jaukiai įrengtus kambarius.

Klasėms rugpjūčio mėnesį bus pastatytas specialus, gerai izoliuotas barakas su ap-
cijas ves kun. dr. Kęstutis Trimakas.

Lapkričio 10 d. — LB Brighton Parko rudens balius Šaulių namuose.

Lapkričio 11 d. — Manigirdo Motekaičio piano reitalis Jaunimo centro didž. salėje. (3 val. p.p.)

— Chicago Aukštesnės Lituanistinės mokyklos (CALM) metinis pokylis Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 11 d. — Derliaus šventė Liet. Tautiniuose namuose. Rengia Liet. Moterų federacija.

Lapkričio 17 d. — Lietuvių Fondo vėjaus banketas Jaunimo centre.

— Lietuvių Operos tradicinis pokylis su 1,000, 500, 250, 150 ir 100 dol. laimėjimais ir menine programa Lietuvių Tautiniuose namuose.

Lapkričio 18 d. — Vytauto Didž. Šaulių rinktinės tautinių šokių šokėjų vieneto „Vytiš“ vakaras Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 22 d. — Algirdo Landsbergio komedija „Onos veidas“. Jaunimo centro didž. salėje stato Los Angeles Dramos sambūris. Rengia „Margutis“.

Lapkričio 24 d. — Toronto jaunimo tautinio ansamblio „Gintaras“ koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Rengia Chicago jaunimo tautinis ansamblys „Grandis“.

Lapkričio 25 d. — DLK Birutės draugijos Lietuvos Kariuomenės atkūrimo minėjimas Jaunimo centro maž. salėje.

— LKB Kronikos septinto lietuviško tomo sutiktuvės Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Lapkričio 30 — gruodžio 1 ir 2 d. — VLIKO Seimas Jaunimo centre.

Gruodžio 1 d. — VLIKO Seimo pokylis Jaunimo centro didž. salėje.

Gruodžio 2 d. — Jaunimo centro tradicinė metinė vakarienė Jaunimo centro didž. salėje.

Gruodžio 7 d. — LB Marquette Parko apylinkės vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

Gruodžio 8 d. — Jaunimo sąjungos rengiama vakarienė-koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Programoje — Dariaus Polikaičio naujos plokštelės sutiktuvės.

šildymu. Dideani parengimai, kurie ligšiol vykdavo pilies salėje, bus katalikų arba evangelikų parapijų salėse arba gimnazijos vaigykloje. Taigi darbą galėsime pilnai tęsti. Todėl tėvai prašomi savo vaikus siųsti į gimnaziją.

Dar dabar sunku pasakyti, kiek gaisras padarė nuostolio. Tai paaiškės po kelių mėnesių. Pastatas buvo gerai apdraustas ir bus atstatytas. Tačiau draudimas apmokės tik tai, kas sudegė arba ugniagesių buvo sugadinta. Bet pastatas jau prieš gaisrą turėjo būti remontuojamas ir atstatant reikėtų ir buvusius trūkumus pašalinti. O tai mes turėsime apmokėti. Tam reikali teks rinkti aukų.

Inventorius buvo taip pat apdraustas. Tačiau jis buvo senas ir todėl iš draudimo mažai ką gausime. Ypatingai skaudu, kad sudegė visi orkestrant muzikos instrumentai, stiprintuvai, garsiakalbiai, mikrofonai ir t. t. Gimnazija buvo nusipirkusi arba iš aukotojų gavusi 12,000 DM vertės instrumentų. Tiek pat vertės instrumentų orkestras buvo pasiskolinęs iš privačių asmenų, mokinių ir mokytojų ir juos irgi reikės gražinti.

Prašome tuos, kurie nori, kad mūsų vaikai toliau galėtų mokytis groti instrumentais ir kad orkestras toliau veiktų, specialiai skirti aukų.

Biblioteka buvo atskirai apdrausta. Jos maždaug pusė knygų sudegė arba vandens sugadintos, tačiau mažesnę dalis lietuviškų knygų.

Birželio 26 d. gimnazijoje vyko dar prieš gaisrą sušauktas posėdis dėl naujo bendrabučio statybos su Hesseno, Baden-Wuertembergo ir federalinės valdžios atstovais. Šiame posėdyje visi pasisakė už naują berniukų bendrabūtį, kuris kainuos 3,5 milijonus

markių, kurių po milijoną duos visos trys vyriausybės, o 500,000 markių reikės surinkti lietuviams. Posėdyje buvo priimtas ir statybos plano projektas. Bendrabūtis turės 30 gyvenamųjų kambarių su 50 vietų, butą vedėjui, kambarį pavadojuojui ir visą eilę laisvalaikio kambarių berniukams ir mergaitėms. Kiekvienas kambarys turės savo sanitarinius įrengimus. Nutarta statybą dar šiais metais pradėti. Statyba truks apie 18 mėnesių.

Kadangi ir pilies atstatymas nebus greitesnis, tai vaikams ir pilį tikriausiai negrįš gyventi. Jie iš klasių pastato tiesiog persikels į naują berniukų bendrabūtį, o pilis bus atremontuota Kultūros institutui, gimnazijos bibliotekai, muzikos ir kitiems šalutiniams kambariams ir bendruomenės reikalams.

Bet dabar pirmiausia pastatysime baraką, kuris su elektros ir šildymo įrengimais kainuos apie 120,000 DM. Kambarių įrengimas klasių pastate su dalim baldų kainuos apie 20,000 DM. 40,000 DM gausime iš draudimo ir

RADIJO PROGRAMA

Sėdintis Lietuvių Radijo Programos Naujaj Anglijoj

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj paty stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvej, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taigi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, menų dovanų ir lietuviškų suvenierių. Meno dovanų atidara kasdien ir šeštadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams.

Kas penktadienį iš WEVD Stoties New Yorke nuo 10 iki 11 val. vakaro, 97.9 meg. FM. Taip pat klausykites „Music of Lithuania“ programos kas džia, septyni miestai, Rubaja-sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. pop., žmogus ir daktai. 168 pal., pietus iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU).

Drekt. Dr. JOKŪBAS STUKAS
Wschung, N.J. 07060
234 Summit Drive
Tel. — (201) 753-5636

KUR GINTARAIŠ

Montrealio Lietuvių Jaunimo Ansamblys „GINTARAIŠ“

Šią plokštelę sudaro lietuviškos muzikos, tautinių šokių, dainos ir žodžio pygn. Skudučiai, rageliai ir birbynės primena piemenėlių raliavimą, o kanklės Dainų Šalies garbiną praicit.

Ansamblio vadovė — Rasa Lukoševičiūtė.

Dainos vadovė — Ina Kličienė.

Orkestro vadovai: Algis Lapinas, Audrius Lapinas ir Rimas Piečaitis.

Montreal 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**

PETRAS KARUŽA

Šią knygą redagavo Antanas VAICULAITIS ir Bernardas BRAZDŽIONIS. Joje sutalpinta poeto Petro Karužos „Giesmės apie daiktus ir žmones“, prozos raštai, jo biografija, aprašymai, recenzijos, kritika, daug nuotraukų iš Vilkaiviškio „Ziburio“ gimnazijos ir veiklos, ne-krologai ir atsiminimai. Šis įdomus ir vertingas literatūros leidinys didelio formato, estetiškai atspausdintas „Draugo“ spaustuveje, 408 psl., kieti viršeliai. Išleido Kazys Karuža, 1984 m. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Užsakymus siųsti:

„DRAUGAS“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

DRAUGAS, antradienis, 1984 m. rugsėjo mėn. 4 d.

45,000 DM duos federalinė valdžia. Esame paprašę paramos ir Hesseno vyriausybės bei bažnyčių, tačiau turime kreiptis ir į lietuvių visuomenę, prašydami greitos paramos. Už aukas iš anksto nuoširdžiausiai dėkojame. Bendromis jėgomis ir dabartinius sunkumus nugalėsime. Aukus galite siųsti tiesiog

gimnazijai per savo bendruomenę, o Amerikoj gyvenantys ir per Balfą, kuris mums nuo pat gimnazijos įsteigimo padeda.

Tėvas Alf. Bernatonis,
OFM Cap. Kuratorijos
valdybos pirmininkas
A. Smitas,
gimnazijos direktorius

AMBER

The Golden Gam of the Ages
By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atknyjeimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL-VAZNELIŲ krautuves rinkinio. Daktarė gintaro reikalui lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 200 pusl., kieti viršeliai. Graži dovanas kiekvieniui progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu \$36.10. Illinois gyventojai dar prideda \$1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Išgygite vieno žymiausio anglų XIX šimt.

rašytojo R. L. Stevensono

„SLĖPININGOS NOVELĖS“

Stevensonas laikomas tobuliausių kokių anglai turėjo stilistų. Jo novelės gyvos, pilnos įtampos ir neužmiršamos. Jo kūryba patinka visokio amžiaus skaitytojams. Savo vaizduote pavergia savo originalumu žavi suaugusius, savo stiliumi — senuosius. Visos trys kartos mėgsta jo spalvingumą, ryžtumą ir poetinę drąsą. R. L. Stevensonas yra išgarsėjęs ir savo nuotykių romanu „Lobių sala“. „Slėpiningos novelės“ išvertė Povilas Gaučys.

Knygos kaina su persiuntimu \$6.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai prideda 36 ct. valstijos mokesčio.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Dail. Jurgis Daugvila, apie kurio medžio skulptūras ir lietuviškos tautodailės darbus kopyltulpius bei kryžius plačiai rašė amerikiečių spaudoje, padovanojo vieną gražų, menišką kūrinių Balfro Beverly Shores skrybiaus rengiamai organizacijos 40-čio minėjimo šventei, kuri įvyks rugsėjo 9 d.

x „Ar atsimeni“ — tokiu vardu sol. Danos Stankaitytės plokštelė jau paruošta ir išeis rugsėjo mėnesio antroje pusėje. Plokštelėje bus lietuvių kompozitorių dainos. Išleidžia A. G. Records.

x „The Chicago Catholic“ savaitraščio rugpiūčio 31 d. laidoje yra plačiai aprašytas popiežiaus Jono Pauliaus II žodis okupuotai Lietuvai ir pranešimas, kad Sovietų valdžia neleidžia Lietuvos aplankyti ir pagerbti šv. Kazimiero karstą Vilniuje. Tame pačiame puslapyje įdėtas dr. Sauliaus Kuprio, Amerikos Lietuvių katalikų federacijos pirmininko, pasisakymas, smerkiantis sovietų elgesį, neduodant leidimo popiežiui aplankyti katalikiškos Lietuvos, kuri yra dabar okupuota ir paversta „sovietine respublika“.

x „Mano Žodyno pratimai“, paruošti Valerijos Sparkytės, Ramunės Račkaišienės ir Nijolės Mackevičienės, pritaikyti mokiniams, mažai mokantiems lietuviškai ir mokantiems praplauti savo lietuvišką žodyną. Išleido Pedagoginis Lituanistikos institutas. Platinamas ir „Drauge“.

x Pedagoginis lituanistikos institutas pradeda savo mokslo metus šį šeštadienį, rugsėjo 8 d. Kviečiame visus susidomėjusius atvykti ir užsiregistruoti. Tai puiki proga pagilinti savo žinias apie mūsų tautos istoriją, literatūrą ir kalbą. Registracija 9 val. ryto.

x Vytautas Kasniūnas III yra baigęs Notre Dame pradžios mokyklą pirmuoju mokiniu, laimėjo konkursiniuose egzaminuose iš dviejų žymiausių privačių Indianos valstijos gimnazijų stipendijas. Šią vasarą jis taip pat baigė dvejų metų buriavimo kursą ir kurį laiką dirbo kaip instruktorius. Laimėjęs kelias buriavimo lenktynes rugsėjo 31 d. su tėvu Vytautu, jr., buvo pakviesti dalyvauti didžiųjų buriučių laivų 3-jų dienų lenktynėse Michigano ežere.

x Kun. A. Jurgėlaitis, Providence, R. I., Williams Kolyčius, Allison Park, Pa., A. Naudžiūnas, Boston, Mass., Helen Ambroze, Schuykill, Pa., M. Matacinskas, Houston, Texas, lankėsi „Drauge“ ir pasirinko įvairių leidinių už didesnes sumas.

x Vienos savaitės kelionė į Lietuvą — Spalio 7 — 16 d. Raina iš Chicago — 1350.00 dol., iš Bostono — 1140.00 dol. Skubėkite registruotis pas American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel. (1 — 312) 238-9787.

x „Ware River News“, Ware River, Mass., liepos 5 d. laidoje plačiai aprašo Frank Alexis pasisakymą apie Gilbertville gyventojų Vytauto Gudausko apkaltinimą pagal KGB sufalsifikuotus dokumentus. Frank Alexis jau kelintą kartą rašo iš savo patirties ir žinių apie lietuvius ir apie tuos, kurie priekaištus daro „karo nusikaltėlių“ vardu, ir tuos, kurie KGB dokumentais akiai naudojami, tai OSI, nors ši įstaiga priklauso Teisingumo departamentui.

x „Draugo“ redaktorius kun. P. Garšva išvyksta poilsio ir į savo darbą redakcijoje grįš rugsėjo 17 d. Jam išvykus, jį pavaduos redaktorius rašyt. Česlovas Grincevičius.

x Judy Baar Topinka, Illinois Atstovų rūmų narė, lietuvių draugė, pasakė kalbą, pagerbiant prisiminimą a. a. Petronelės Laurinaitės, nuskenusios su laivu Chicago upėje. Jos atminimas buvo pagerbtas prie Chicago upės, ceremonijose dalyvaujant Lietuvos Vyčių pirmininkei Loretai Stukienei ir kitiems žymiesiems Cicero, Western Electric bendrovės, kur ji dirbo, atstovams.

x „Elta-Press“, itališkai leidžiamas biuletenis, gegužės — birželio mėnesių numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje duodamas Nijolės Sadūnaitės atsiminimų į italų kalbą vertimas. Pradžioje įdėta įžanga — paaiškinimas apie šiuos atsiminimus. Jūs rašo redaktorius prel. Vincas Mincevičius. Viršelyje įdėta Nijolės Sadūnaitės nuotrauka.

x Kęstutis Keblys ir Romas Sakadolskis įvertins „Metmenų“ 25-rių metų literatūrinį ir visuomeninį veidą. Santaros-Šviesos federacijos suvažiavime rugsėjo 6-9 dienomis Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

x Viva Bartkutė, Danguolės ir inž. Eugenijaus Bartko dukterė, kuri lanko vieną iš geriausių JAV gimnazijų, pasižymi mokslo gabumais ir įvairiomis progomis pasirenka lietuviškas temas. Ji gavo istorijos mokslo ypatingą atžymėjimą už paruošimą išsamaus referato apie lietuvių vedamą kovą prieš Lietuvos okupantus.

x Marcelė Tverijonas Tiškevičius, Chicago, Ill., pratęsė prenumeratą, pridėjo 25 dol. auką su laišku: „Siunčiu sveikinimus ir linkėjimus visam „Draugo“ štabui 75 metų jubiliejaus proga, gyvuokite, žydkite, dar ilgus metus dirbdami tokį sunkų lietuviškos spaudos darbą“. Labai aciu mūsų garbės prenumeratori už paramą ir linkėjimus.

x Ald. Al. Majerczyko rugsėjo 4 d., antradienį, Sportsman parke pravedamos arklų lenktynės. Tuo kasmet duodama 12 wardo gyventojams, kurie mėgsta arklų lenktynes, už žemą kainą pasilinksinti. Bus ir vakarienė — bufetas. Renkamasi 5:30 val. vak., o vakarienė pusvalandžiu vėliau.

x Lithuanian American Citizens Club., Melrose Park, Ill., per klubo sekretorių K. Tautkų atsiuntė 15 dol. su tokiu laišku: „Siunčiu klubo valdybos spaudos reikalams paskirtą kuklią auką, linkiu dienraščio spaudos darbuotojams nepavargti sunkiame spaudos darbe“. Labai aciu už viską.

x Liudvikas Špokas, Woodhaven, N. Y., V. Andriulionis, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šakneles su 15 dol. savos spaudos paramai. L. Špokas trumpame laiške „Drauge“ palinkėjo daug metų lankyti lietuviškas šermas kasdien ir vis tobulėti. Labai aciu už aukas ir linkėjimus.

x Eugenija Pakulis, Rehoboth Beach, Delaware, pratęsė savo prenumeratą, kaip dovana užprenumeravo „Drauge“ vieneriems metams draugei Margaret Mouri, gyv. Altadena, Calif., ir dar pridėjo 14 dol. auką dienraščio palaikymui. Labai aciu.

Lietuvių atstovai tariaisi Jaunimo centre tautiniams reikalais. Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Irena Morkūnienė Seattle, Wash., vėl rengiasi praversti Kalėdinių papuošalų gaminimo pamokas. Pamokas organizuoja Lietuvos Dukterų draugijos skyrius. Pamokos bus po lapkričio 1 d.

KANADOJE

— Šv. Tėvui Jonui Pauliui II lankantis Montrealy, abi lietuvių parapijos sutiks jį prie Partenais ir Sherbrooke gatvių sankryžos. Bus plakatai, moterys pasipuos tautiniais drabužiais, turės taip pat daugelis lietuviškas vėliavas. Po to vyks su visais į Šv. Tėvo Mišias Jerry Parke.

— A. a. Vilius Kalinauskas, 70 metų amžiaus, mirė liepos 31 d. Montrealyje. Veliolis buvo gimęs Montrealyje, gerai žinojo šv. Kazimiero lietuvių parapijos steigimą ir prie jos kūrimo yra visomis savo jėgomis prisidėjęs. Savo laiku buvo parapijos komiteto pirmininkas, ilgametis choristas. Buvo iškilmingai palaidotas. Liko nuliūdime broliui Jonas Stasys ir Pranas ir sesuo Marija Račaitienė New Yorke.

— Danutė Blauzdžiūnaitė-Deveikienė, buvusi montrealietė, iš Argentinos su sū-

x „LKDS Biuletenis“, rugpiūčio mėnesio numeris, išėjo iš spaudos. Tai lietuvių krikščionių demokratų informacinis biuletenis, kuriame duodama žinių apie krikščionių demokratų veiklą įvairiuose miestuose, taip pat šiame numeryje yra nemažai informacijos apie paskirus žmonis — sukaktuvinkus Antaną Tamulionį Clevelande, Adelę Gabalienę Chicagoje. Biuletinį administruoja Jonas Kavaliauskas.

x Marija Dailidienė po sunkios operacijos Northwestern ligoninėje sugrįžo į namus ir šiuo metu sveiksta savo vyro ir sūnaus Kęstutio šeimos prižiūrima.

x Richard J. Brzeczek, buvęs Chicago policijos vadas, kandidatuoja į Cook apskrities prokuroro vietą respublikonų sąrašė. Advokatų lyga praneša, kad jį palaiko daugelis advokatų, tarp jų Antanas R. Valukas, buvęs apskrities prokuroro asistentas.

x Zosė Martinaitienė iš Toronto, Kanados, gražindama „Drauge“ lėšų telkimo vadinamą laimėjimų šakneles, pridėjo dar ir 15 dol. auką savo spaudai palaikyti. Labai aciu.

x Eugenija Pakulis, Rehoboth Beach, Delaware, pratęsė savo prenumeratą, kaip dovana užprenumeravo „Drauge“ vieneriems metams draugei Margaret Mouri, gyv. Altadena, Calif., ir dar pridėjo 14 dol. auką dienraščio palaikymui. Labai aciu.

neliu atvyko į Montreali aplankyti tėvų ir kitų artimųjų.

— Montreale lietuvių organizuojasi dalyvauti šv. Kazimiero iškilmėse Toronte. Vaziuoja daugelis privačiai arba susidėję vieni su kitais. Autobusu kelionės neorganizuoja.

— Toronte gyvenąs slovakių katalikų vysk. M. Rusnak su ryty apeigų slovakių katalikais pasistatė katedrą netoli Toronto — Unionville, Ont., kurią pašventins Šv. Tėvas, kai lankysis Kanadoje. Lietuviai per „Teviškes Žiburius“ yra pakviesti katedros pašventinime dalyvauti. Manoma, kad lietuvių atstovai dalyvaus.

— Šv. Tėvo kelionės komitetas Kanadoje turėjo Midlande rugpiūčio 15 d. posėdį išplanuoti geriau jo kelionę. Lietuviais ten atstovavo kun. K. Kaknevičius. Kardinalas E. Carteris pareiškė, kad jau numatyta dovana Šv. Tėvui — bareljefas, kuriame bus Kanados vaizdai, misijonierius ir indėnas.

— Toronte muzikos konservatorijoje rugpiūčio 2 d. gražiai pasirodė jaunuolis Vytautas Pacevičius, skambindamas pianinu. Lietuviams jis žada pasirodyti spalio 28 d. Anapilio salėje.

— Jūratė ir Vilius Lemkės su šeima iš Vak. Vokietijos atvyko į Torontą aplankyti tėvų ir artimųjų. V. Lemke yra bendrabučio vedėjas talkininkas Vasario 16 gimnazijoje, o Jūratė Lemkienė dirba su skautais ir kaip dailininkė rengia parodas ir rūpinasi savo šeimos auklėjimu.

x Rimas Paulionis, „Gintaro“ dainos grupės narys, Anglijoje vykusiame festivalyje iš 21 dainininko, dalyvavusio liaudies dainų atlikime, laimėjo antrą vietą. Varžybose jam buvo skirta tik 7 minutės. Jis padainavo „Siuntė mane motinėlei“ ir „Anoj pusišėj Dunojėlio“. Jam akompanavo A. Biskytė.

— Edžio Putrimo, studijuojančio Romoje ir gyvenančio lietuvių šv. Kazimiero kolegijoje, šventimais į diakonus bus Lietuvos Kankinių baznyčioje Toronte, rugsėjo 3 d. Diakono šventimus jam su-

teiks vysk. Antanas Deksnys. Iškilmėse giedos „Volungės“ choras, vadovaujamas D. Viskontienės.

— Šv. Kazimiero minėjimo proga rugsėjo 1 d. bus jaunimo vakaronė Toronto Royal York viešbutyje 8 val. vak. Programą atliks jaunimas. Pasirodys Ramūnas Underys ir Vaidotas Vaičiūnas su muzikine kūryba, Jonas V. Ivanuskas iš Rochesterio, N. Y., su gitara, Kristina ir Daiva Barškauskaitės, Andrius Petrašiūnas, Arvydas Žygas iš Chicago. Po minėtos programos numatomas bendravimas.

Plokštelė „Pasakos“ jau baigiama ruošti „Vilnius Records“ bendrovės Montrealyje. Muz. Aleksandras Stankevičius, kuris sukūrė šią plokštelę muziką ir rūpinasi jos išleidimu, įteikia plokštelės voko piešinio konkurso laimėtojai Ventai Rutkauskaitėi pirmą premiją 100 dol. čekį.

OKUP. LIETUVOJ

— Prel. Kazimierius Žitkus, poetas, žinomas Vinco Stonio slapyvardžiu buvo padaryta vidurių operacija. Ligonis sveiksta, po operacijos grįžęs į namus, bet jo būklė dar sunki.

— Dail. Ignas Piščikas, buvęs ilgametis Kybartų gimnazijos mokytojas, mirė 8. m. liepos 5 d. Vilniuje, sulaukęs gilios senatvės. Veliolis kilimbu buvo aukštaitis, mokslus baigęs Kaune ir Paryžiuje. Mokinių buvo labai mylimas.

Mokytoja Gailutė Valiulienė pasirodė pradėti naujus mokslo metus ir kviečia visus vaikučius atostogoms pasibaigus šeštadieniais žygiuoti į lituanistines mokyklas. Nuotr. G. Plačas.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ IŠLAIKYMAS

Gyvendami išseivijoje ir dirbdami tautinį darbą, be pasiaukojimo susiduriame ir su piniginiiais reikalais, nes už daug ką reikia mokėti. Tos išlaidos įvairios ir, manau, visiems žinomos. Įvairios organizacijos yra pasirinkusios mėnesius, kad tą ir aną mėnesį bus renkamos tų organizacijų tikslams aukos. Jau seniai LB rugsėjo mėnesį yra paskyrusi aukoms švietimo reikalams.

Šiandien apie švietimą daug kalbama, bet mažiau daroma konkrečių žygių, kad jis išsilaikytų. Politiniams reikalams surenkama 50 ir 80 tūkstančių dolerių, o švietimui 5 — 6 tūkstančiai. Niekas neklausimo, kad politinei

CHICAGOS ŽINIOS

BRANGS DUJOS

Peoples Gas Light bendrovė gavo iš Illinois komercijos komisijos leidimą pakelti mokesčių už kurenamu dujų naudojimą 5.89%. Kas mokėdavo į mėnesį 115 dol., dabar mokės 121 dol.

PIGESNIS GYDYMAS

Columbus — Cuneo — Cabrini medicinos centras yra antras Chicago ligoninių junginys, paskelbęs paginimą kainą už kambarį. Anksčiau Massonic medicinos centras paskelbė sumažinęs kambario kainą 25 proc.

veiklai nereikia tiek daug pinigų. Jo reikia dešimteriopai daugiau. Tačiau švietimo reikalų irgi negalima nustumti į paskutinę vietą. Tiesa, švietimo reikalams Lietuvių Fondas skiria nemažas sumas, tačiau palyginus su visomis išlaidomis, jos nėra didelės. Lituanistinių mokyklų biudžetai sudaro apie ketvirtį milijono dolerių. Gaunamų mokslo pinigų iš tėvų neužtenka ne pusei tų išlaidų apmokėti. Likutį turi sudaryti tėvų komitetai sunkiai dirbdami. Mokytojų honoraras menkas, bet kadangi jų daug, susidaro nemažos sumos. Mokyklų patalpų nuomoms kyla. Mokinių skaičius mažėja, bet išlaidos didėja. Mokyklos šiandien negali dirbti prieškariniais metodais. Reikia modernizuoti mokyklas, reikia naujų aparatų, video juostų, skaidrių ir kitų priemonių, kurios labai brangios. Iš kuklių biudžetų mokyklos nepajėgia išgyti. Tuojau spaudoje pasipila balsai, kad mokyklos atsilikusios, mokiniai atėję iš modernių valdinių ir privačių mokyklų į lietuviškas, nusivilia ir mažiau reikšia pagarbos. Bet ne vienas kritikas nepaklausa, kodėl taip yra, ne vienas nepasidūlo didesnes sumas, kad mokyklos tuos dalykus galėtų išgyti.

Švietimas nėra tėvų reikalas, yra visų lietuvių reikalas. Mokyklos išauklėja susipratusių jaunuolių, kurie eina dirbti įvairius tautinius darbus: dalyvauja organizacijų veikloje, dirba politinį darbą, dainuoja choruose, šoka tautinių šokių ansambliuose, mokytoja, rašo knygas, bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje, gina lietuvišką reikalą amerikiečių spaudoje ir t. t. Jeigu nebūtų lituanistinių mokyklų, atsirastų kultūrinė dykuma. Lietuviškas švietimas padeda pamatus išsivijojimo kultūriniam ir politiniam gyvenimui. Reikia pamiršti pasenusį galvojimą, kad mokyklos tėvų reikalas. Reikia visomis išgalėmis stoti į talką lietuviškam švietimui darbu ir pinigais. Švietimas turi stovėti šalia politinės veiklos.

Turime daug lietuviškų draugijų, klubų, kurie laiko bankuose didesnes sumas pinigų, bet švietimui tik vienas kitas paskiria auką. Bus spaudoje daugiau rašoma tuo reikalu, bus duoti adresai, kur aukas siūsti, atvertkite savo širdis ir supraskite degantį reikalą. Lietuvoje okupantas paskelbė karą lietuvių, mes išseivijoje būdami laisvi turime ją išlaikyti.

J. Plačas

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS (Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Res. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

ARAS
Draugiam ir taisei visų rūšių STOGUS.
Sveikinti patvirtinti esame
prieš Pats prizinis darbas
ARVYDAS KIELA
737-1717